

МІЖНАРОДНА ПРАВОВА ОХОРОНА КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

Свириденко О.О., Лисенко І.В.

Національний технічний університет «ХПИ», м. Харків

Правова охорона комп'ютерних програм є актуальною проблемою юридичної науки при формуванні інформаційного суспільства. У зв'язку зі специфікою сучасних інформаційних технологій комп'ютерні програми є дуже вразливими щодо неправомірного використання та крадіжок. На сьогодні проблема піратства набула міжнародного характеру.

Питання охорони комп'ютерних програм від несанкціонованого використання іншими особами було предметом розгляду Другого комітету урядових експертів з проблем авторського права, що виникають внаслідок використання комп'ютера для доступу до творів або їх створення, який було організовано в Парижі у червні 1982 року. В звіті комітету було виділено три типи правової охорони комп'ютерних програм:

1. Охорона комп'ютерних програм за допомогою авторського права – найбільш поширена форма захисту комп'ютерних програм. Перевага використання механізмів авторського права обумовлюється тим, що не вимагає виконання значних формальностей і часу на експертизу.

2. Охорона комп'ютерних програм за допомогою патентного законодавства – запроваджена лише в декількох країнах, має багато недоліків. Захист комп'ютерних програм за допомогою авторського права допомагає розвитку галузі, а можливість захисту способів обробки даних значно гальмує такий розвиток.

3. Захист комп'ютерних програм за допомогою положень, направлених проти порушення промислових таємниць – фактично ідеальний на національному рівні, проте з застосуванням такої форми охорони виникає багато складностей на міжнародному рівні.

Зараз міжнародна правова охорона комп'ютерних програм здійснюється нормами авторського права. Це закріплено в Бернській конвенції про охорону літературних і художніх творів, у Договорі ВОІВ від 20 грудня 1996 р., у Директиві ЄС про правову охорону комп'ютерних програм від 14 травня 1991 р., в Угоді СОРТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності.

Таким чином, використання норм авторського права дає виняткову змогу особі, що його має, контролювати копіювання та розпродаж своїх комп'ютерних програм і тим самим гарантувати собі відповідні фінансові надходження. Така охорона є досить простою, доступною і охоплює всі конкретні комп'ютерні програми, а отже є найбільш ефективною.